

Posudek na rigorózní práci Mgr. Pavly Volfové „Přístup zaměřený na člověka a psychoterapie psychóz“. Katedra psychologie FF UK Praha 2007.

Autorka předkládá text přiměřeného rozsahu s odpovídajícím množstvím zdrojové literatury. Jde o práci teoretickou, resp. o práci vytvářející podklad pro event. navazující empirická zkoumání. To také autorka jasně formuluje. Práce logicky začíná částí týkající se obecně psychotických onemocnění s následným přehledem terapeutického přístupu zaměřeného na člověka (PCA). Následují klíčová kapitola o předpokladech a očekávaných možnostech využití PCA v péči o klienty s psychotickým onemocněním. Závěrečná diskuse tvoří jakousi sponu mezi navrženými teoretickými pilíři a možným empirickým zkoumáním. K práci je přiložené CD. Práce je psaná s výraznou osobní angažovaností a za pomoci dobrého grafického členění. Tučně zvýrazněné části jsou klíčové a prakticky je možné stručně projít celou práci po těchto základních myšlenkách a mít základní přehled.

Z komparace terapeutických směrů vyplývá, že právě PCA je člověku trpícímu psychózou (a zde konkrétně schizofrenií) nejbližší, že se dotýká jeho individuality a vlastně tak nejzřetelněji ze všech směrů odmítá nějaký obecný, plošný přístup. Tím je ovšem také nejobtížnější. Z textu také vyplývá, že PCA staví na předpokladu existence dostatečně silných a zdravých zdrojů v osobnosti nemocného. Jak je však objeovat? Aktivně je hledat, anebo čekat na jejich event. projev?

Zajímavé je autorčino navrzení sedmi bloků příznaků schizofrenie tak, aby srozumitelněji mohli být navržen přístup PCA. Ve svých úvahách autorka otevírá důležité otázky, snaží se je jasně formulovat. Čtenáři je vcelku srozumitelné, že přesné odpovědi nelze vždy (v této chvíli) nalézt. Závěrečná část práce je dosti hutná na myšlenky a podněty. Mám až dojem, že se autorka ve svém entusiasmu zabudovat do svého textu maximum poznatků a myšlenek, ale čtenáři to spíše způsobuje potíže s přehledností.

Mám jen několik drobnějších poznámek:

Str. 63 „Empatie působí ve stejném směru jako akceptace.“ Jde skutečně o stejný „směr“?

Str. 73 Nečekaně je uvedeno uprostřed textu „Klient“, tedy s velkým začátečním písmenem. Má to důvod? Autorka se pochopitelně snaží preferovat termín „klient“ před „pacient“, jak to i odpovídá filosofii PCA. Jen na str 96 při diskusi Wisconsinského projektu se tyto termíny prolínají. Záměrně?

Str.103 V citování autora Proutyho se píše „Ty Prouty (Claske 2005, Prouty, Werde ...2005) dělí ...“ Kdo tedy?

Str 125/126 Citovaná jména editorů jsou skutečně čtyři? Nejde o křesní jména? – viz seznam literatury.

Proč nejsou zdroje v seznamu literatury systematicky řazená i podle roku vydání? Viz např. práce Rogerse...

Celkově považuji práci za splňující požadavky na ni kladené a doporučuji ji k obhajobě.

Praha 2.4. 2007

Jiří Sípek